

OÜ Käitlus keskkonnaaruande eesmärk on anda üldusele ülevaade ettevõtte keskkonna alasest tegevusest ja tulemustest:

- ettevõtte tegevusvaldkonnast ja tegevuskohtadest;
- keskkonnavalastest põhimõtetest ja keskkonnaeesmärkidest;
- keskkonnajuhtimissüsteemist;
- keskkonna alastele nõuetele vastavusest ja tulemuslikkusest.

Keskkonnaaruanne koostamisel on arvestatud EMAS määruse (EÜ) 1221/2009, muudetud määrustega (EL) 2017/1505 ja (EL) 2018/2026, IV lisa nõudeid.

KESKKONNAARUANDE TÕENDAMINE

AS Metrosert, kes on akrediteeritud tõendaja EE-V-0001, kinnitab peale Käitlus OÜ keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2019. aasta keskkonnaaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnaaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi nõuetele. Käesolevas aruandes on rakendatud Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2017/1505, 28. augustist 2017 ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2018/2026, 19. detsembrist 2018, milledega muudeti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 lisad I,II,III ja IV.

Keskkonnaaruanne on kinnitatud 22.12.2020

Andres Martma

EMAS tõendaja

Metrosert AS

www.metrosert.ee

SISUKORD

KESKKONNAARUANDE TÕENDAMINE	1
ETTEVÖTTE TUTVUSTUS	3
Tegevuskoht.....	3
KESKKONNAALASED PÕHIMÕTTED	4
KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM (KKJS).....	4
KESKKONNAASPEKTID	5
KESKKONNAEESMÄRGID JA NENDE TÄITMINE.....	6
KESKKONNAALASTELE NÕUETELE VASTAVUS	6
KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUS	7

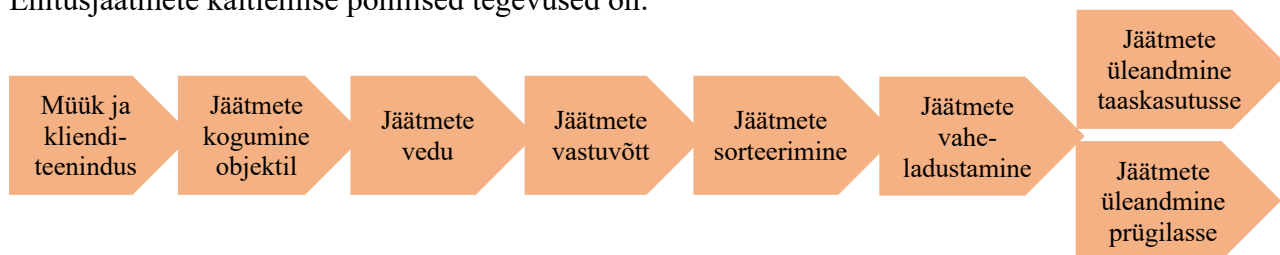
ETTEVÖTTE TUTVUSTUS

OÜ Käitlus alustas tegevust 2015. aastal ja on peaaesjalikult Pärnus linnas tegutsev Eesti erakapitalil põhinev jäätmekäitlusteenuseid osutav ettevõtte.

Ettevõtte kontor asub Pärnu linnas aadressil Energia 4 ning tegevuskohaks on jäätmekäitluskoht Savi 36a.

Ettevõtte on spetsialiseerunud segaehitusjäätmete kogumisele, veole ja käitlemisele, sh sorteerimisele ning taaskasutusse suunamisele. Ettevõtte kliendid on eelkõige ehitustegevusega seotud ettevõtted, kuid ka era kliendid.

Ehitusjäätmete käitlemise põhilised tegevused on:

Müük ja kliendisuhtlus toimub kontoris. Jäätmete kogumiseks ja transpordil kasutatakse erimahulisi jäätmekonteinereid ning väiksemahulisi Big-Bag kotte, jäätmete vedu teostab koostööpartner. Jäätmete vastuvõtt toimub Savi 36 a jäätmekäitluskohas, kus tehakse edasised jäätmekäitlustoimingud. Taaskasutamiseks sobivad või prügilasse minevad jäätmed antakse üle vastavat luba omavatele ettevõtetele.

Tegevuskoht

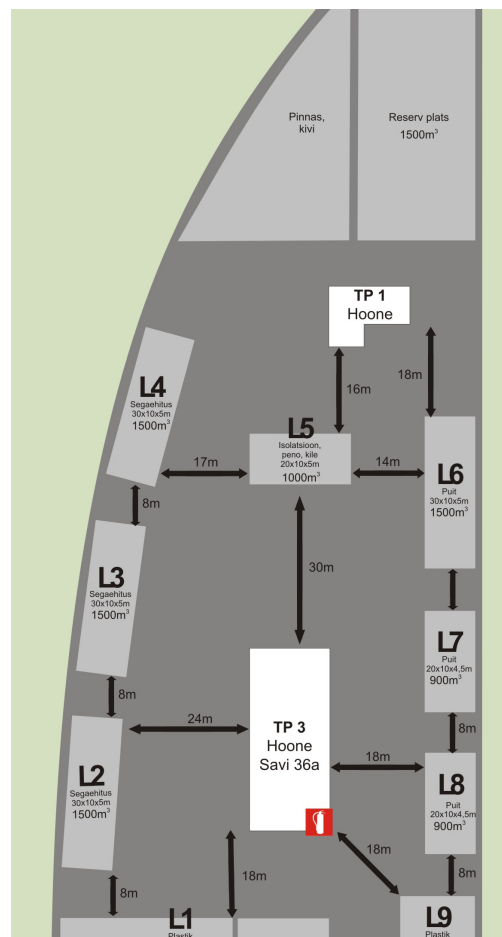
Ettevõttele on väljastatud jäätmeluba nr L.JÄ/327220 jäätmete taaskasutamiseks jäätmekäitluskohas aadressil Savi 36a, Pärnu, 80041. Tegevuskohta katastritunnus on 62505:071:0005.

Tegevuskoht on rendipind kogupindalaga 13 317 m², millest 5000 m² on asfalteeritud ja ülejäänud osa muldkattega pind.

Asfalteeritud platsil toimub segaehitusjäätmete vastuvõtt, jäätmete mehaaniline sorteerimine ja vaheladustamine. Sorteeritud jäätmed ladustatakse platsil kindlaks määratud kohtades. Jäätmeid vaheladustatakse platsil kuni 3 aastat, misjärel antakse need üle kas taaskasutuseks või prügilasse.

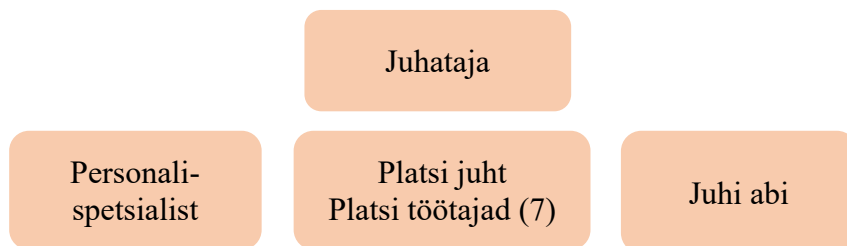
Muldkattega platsi osal on lubatud ladustada kive ja pinnast ning teatud osa peab olema reservmaa tulekahju korral jäätmete ümberladustamiseks.

2019. aastal käideldi platsil ca 9 tonni jäätmeid päevas.

Ettevõtte töötajad

Ettevõtte heaks töötas 2019 lõpu seisuga 11 inimest.

Juhataja (juhatuse liige) on juhtkonna esindajana vastutav ettevõtte üldjuhtimise, sealhulgas ka keskkonnajuhtimissüsteemi nõuetele vastavuse, toimivuse ja parendamise eest, määratledes ka töötajate kohustused ja volitused. Platsi juht vastutab tegevuskohas jäätmekäitluse tegevuste korraldamise ja nõuetekohasuse eest. Juhi abi haldab keskkonna alast dokumentatsiooni ja aruandeid.

KESKKONNAALASED PÕHIMÕTTED

OÜ Käitlus keskkonnaalased põhimõtted on:

- vähendada ehitusjäätmete käitlemisest tekkivat keskkonnamõju ja kaitsta keskkonda;
- leida erinevaid võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamise suurendamiseks;
- täita keskkonna alaste õigusaktide ja ettevõtte poolt kohustuseks võetud muid nõudeid;
- kasvatada klientide jäätmekäitluse alast teadlikkust;
- kaasates meeskonda muuta keskkonnategevust ja keskkonnajuhtimissüsteemi paremaks.

Keskkonnaalaste põhimõtete sobivus vaadatakse üle juhtkonnapoolsel ülevaatusel, juhataja tutvustab ja selgitab põhimõtteid kõigile töötajatele, huvipooled ja laiem avalikkus saab põhimõtetega tutvuda ettevõtte kodulehel <https://www.kaitlus.com>.

KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM (KKJS)

Keskkonnaalaste põhimõtete elluviimist toetab ettevõttes rakendatud Euroopa Liidu keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemi EMAS (Eco Management and Audit Scheme) määruse nõuetele vastav keskkonnajuhtimissüsteem. Keskkonnajuhtimissüsteem on osa ettevõtte üldisest juhtimisest, mille eesmärgiks on välja selgitada ettevõtte tegevust mõjutavad keskkonnaaspektid ja keskkonnamõjud, olulised keskkonnariskid ning kehtestada keskkonnaeesmärgid ja tegevused keskkonnamõju vähendamiseks ja keskkonnaalaste tulemuste parendamiseks. Keskkonnaalaste tegevuste planeerimisel arvestatakse erinevate huvipoolte ootustega ning erinevate keskkonna alaste õigusaktide nõuetega.

EMAS keskkonnajuhtimissüsteemi käsitusallaks on jäätmekäitluskohas Savi 36a segaehitusjäätmete käitlemine, mis hõlmab jäätmete kogumist, taaskasutamist ja kõrvaldamist.

Keskkonnajuhtimissüsteem toimib ja muutub paremaks tänu **töötajate kaasamisele**. Võtmeisikutega (juhataja, platsi juht, juhi abi) on läbi arutatud ettevõtte keskkonnaaspektid ja -mõjud, õigusaktide nõuded ja tegutsemisjuhendid nõuete täitmiseks ning keskkonnaalaste

tulemuste saavutamiseks. Juhataja ja platsi juht tutvustavad töötajatele keskkonna alaseid põhimõtteid, eesmärgid ja tegutsemisjuhiseid töötajate emakeeles, kas eesti või vene keeles. Töötajad saavad teha oma ettepanekuid.

KESKKONNAASPEKTID

Ettevõttes selgitatakse välja, dokumenteeritakse ja vaadatakse vähemalt kord aastas üle ettevõtte tegevust, tooteid ja teenuseid puudutavad keskkonnaaspektid. Keskkonnaaspektide ja -mõjude väljaselgitamine ning oluliste keskkonnaaspektide käsitlemine on keskkonnajuhtimissüsteemi aluseks.

Keskkonnaaspektid on ettevõtte tegevuste, toodete või teenuste erinevad tahud, mis mõjutavad keskkonda, põhjustades keskkonnaseisundit halvendavaid tagajärgi või, kui tegemist on positiivsete aspektidega, aitavad keskkonda kaitsta ning soovimatut keskkonnamõju vähendada. Sõltuvalt ettevõtte mõju ulatusest võivad aspektid olla otsesed või kaudsed. Otsesed aspektid on seotud ettevõtte enda tegevuse, toodete ja teenustega, mida saab otseselt kontrollida. Kaudsed aspektid on seotud eelkõige partnerite ja klientide tegevustega, mida ei saa otseselt kontrollida, kuid võib proovida mõjutada.

Keskkonnaaspektide hulgast selgitatakse omakorda välja olulised keskkonnaaspektid, mis kokkupuutes ümbritseva keskkonnaga võivad põhjustada tõsisemaid tagajärgi. Oluliste aspektide väljaselgitamiseks on ettevõttes kokku lepitud hindamiskriteeriumid, mis hõlmavad keskkonnaaspekti esinemissageduse, võimaliku keskkonnamõju olulisuse, õigusaktide või muude kohustuslike nõuete olemasolu ning olemasolevate protseduuride toimivuse hindamist.

Hindamise tulemusena käsitletakse ettevõttes **oluliste keskkonnaaspektidena** järgmisi otseseid, segaehitusjäätmete käsitlemisega ning võimalike ohuolukordadega seotud aspekte:

Tegevus	Oluline keskkonnaaspekt	Keskkonnamõju
Jäätmete sorteerimine	Tekkinud tavajäätmed	Pinnase saastamine/ saastamise oht
Jäätmete sorteerimine	Avastatud ohtlikud jäätmed	Pinnase saastamine/ saastamise oht
Jäätmete sorteerimine	Sorteeritud, taaskasutuseks sobivad jäätmed	Pinnase saastamise vähendamine (+)*
Jäätmete taaskasutamine	Realiseeritud taaskasutustooted	Keskkonna saastamise vähendamine (+)
Jäätmete üleandmine prügilasse	Taaskasutuseks mitte sobilikud jäätmed	Pinnase saastamine/ saastamise oht
Kontori ja platsi haldustegevused	Tulekahju oht	Pinnase, välisõhu saastamine. Oht töötajate tervisele, varale ja äritegevusele

*(+) märgiga on tähistatud positiivne keskkonnamõju

Kaudseid keskkonnaaspekte, mis on seotud klientide teadlikkuse, jäätmete veoga ning masinate hooldamisega, ei hinnatud ettevõtte kogu tegevust silmas pidades olulisteks aspektideks, kuid nende haldamiseks on rakendatud erinevad protseduurid.

KESKKONNAEESMÄRGID JA NENDE TÄITMINE

Arvestades keskkonna alaseid põhimõtteid ja olulisi keskkonnaaspekte, on ettevõttes kehtestatud keskkonnaeesmärgid ja tegevused keskkonnatulemuslikkuse parendamiseks. Juhtkond analüüsib juhtkonnapoolsetel ülevaastustel keskkonnaeesmärkide saavutamist ning kehtestab uue perioodi eesmärgid ja ülesanded. Ettevõtte 2019 keskkonnaeesmärgid saavutati.

2019 keskkonnaeesmärgid	Oodatud tulemused	Täitmine 2019. aasta seisuga
Eelnevatel aastatel sorteerimata segaehitusjäätmete sorteerimise osakaalu suurendamine	Vähendada eelnevalt sorteerimata jäätmete mahtu ca 30%	Tehtud. Eelnevalt sorteerimata jäätmete kogus vähenes mahuliselt hinnaguliselt ca 30%
Isolatsioonimaterjali (penoplast) taaskasutamise võimaluste leidmine	Materjalist huvitatud kliendi / klientide leidmine	Tehtud. Jõuti kokkuleppele ühe kliendiga, kellele anti üle proovipartii.
Purustatud lammutuskivi tooteks muutmine	Taaskasutustoode on müügiks vamis	Tehtud. Ühe partii põhine toode valmis ning testitud, seonduv dokumentatsioon olemas.

2020. aasta keskkonnaeesmärgid on jätkuvalt seotud paremate keskkonnaalaste tulemuste saavutamisega:

- eelnevatel aastatel sorteerimata segaehitusjäätmete sorteerimise osakaalu suurendamine 40% võrra võrreldes 2019 aastaga;
- isolatsioonimaterjali (penoplasti) taaskasutamise paremate võimaluste leidmine;
- uute partiide purustatud lammutuskivi tooteks muutmise jätkamine;
- pinnase sõelmete täitematerjalina taaskasutusse võtmine;
- EMAS määruse nõuetele vastava keskkonnajuhtimissüsteemi sertifitseerimine.

KESKKONNAALASTELE NÕUETELE VASTAVUS

Ettevõtte keskkonnajuhtimissüsteemi toimimiseks tuleb tagada erinevate keskkonnaalaste õigusaktide ja muude ettevõtte poolt kohustuseks võetud nõuete täitmine. Olulisemad õigusaktid, mida ettevõttes peab järgima, on jäätmeseadus koos alamaktidega, keskkonnaseadustiku üldosa, keskkonnastutuse seadus, tuleohutuse seadus jt. 2019. aastal juhtkonna hinnangul täideti õigusaktide nõudeid.

Ettevõtte tegevust reguleerib jäätmeluba nr L.JÄ/327220, mis on Keskkonnaameti poolt välja antud **04.02.2016** ning **kehtib kuni 03.02.2021**. 2019. aastal täitis ettevõtte kõiki jäätmeloa nõudeid. Vastavalt loakohustusele esitati riikliku infosüsteemi KOTKAS kaudu õigeaegselt jäätmete aastaaruanne, mis on Keskkonnaameti poolt aktsepteeritud.

Jäätmeloaga ei ole kehtestatud ning ettevõttele ei kohaldu sektoripõhised Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2018/1147 jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (PVT) nõuded, kuivõrd ettevõtte ei käitle nii suurtes kogustes jäätmeid.

Lisaks on ettevõtte järelevalve asutuste taotlusel kohustatud esitama täiendavat infot laoseisu ja jäätmekäitlusega seotud dokumentide kohta. 2019. aastal esitati Keskkonnainspeksiioonile laoseisu andmed.

Järelevalve asutused teostavad ettevõttes ka regulaarselt kontrolltegevusi. 11.06.2019 toimus Keskkonnainspeksiiooni kontrollkäik, ettekirjutusi polnud.

2019. aastal ei olnud keskkonna alaseid vahejuhtumeid ega huvipoolte kaebusi.

Keskkonnajuhtimissüsteemi toimivust ja vastavust EMAS määruse nõuetele hinnatakse juhtimissüsteemi sise- ja välisauditite käigus. 2019. aastal hindas juhtkond keskkonna alaseid tegevusi ettevõtte siseselt, EMAS auditid viiakse süstemaatiliselt läbi alates 2020.

KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUS

Keskkonnategevuse tulemuslikkust hinnatakse juhtkonnapoolsel ülevaatusel. Käesolevas keskkonnaaruandes esitatakse tulemuslikkuse põhinäitajad EMAS määruse IV lisas kokku lepitud valdkondade kaupa, milleks on energia, materjalid, vesi, jäätmed, bioloogilise mitmekesisusega maakasutus ja heitmed.

Iga valdkonna kohta määratletakse põhinäitajad, mis koosnevad eri elementidest:

- arv A, mis näitab aasta sisendit, kogust;
- arv B, mis iseloomustab ettevõtte iga-aastast tegevust üldiselt;
- arv R, mis tähistab A ja B suhtarvu.

Ettevõtte tegevuse üldiseks hindamiseks ja kontrollväärtuseks B on käideldud jäätmete kogus aastas, mis on tavapärane näitaja jäätmekäitlussektoris. Arv B aluseks olevad andmed esitatakse ka jäätmearuandes, mis on kontrollitud Keskkonnaameti poolt.

Käideldud jäätmete kogus varieerub aastate lõikes, sõltuvalt ehitussektori turuolukorrast ning klientide teadlikkusest, samuti eraklientide hinnatundlikkusest. 2019. aastal jäätmete kogus veidi vähenes tiheda konkurentsi ning vähenenud ehitustööde tõttu.

Arv B	2017	2018	2019
Käideldud jäätmed aastas, t	4875,9	3856,4	3359,7

Põhinäitajate arvud A ja $R(=A/B)$ on detailsemalt välja toodud allpool olevas tabelis **Keskkonnategevuse põhinäitajad** ning parema ülevaate saamiseks on iga valdkonna kohta esitatud ka selgitused.

Energia

Tarbitud elekter esitatakse jäätmekäitluse platsi kohta, kuna kontori elektritarbimine on väga väikese osakaaluga ning kontori rendile andja eraldi arvestust ei pea. Elektrit kasutatakse eelkõige valgustuse ja penoplasti termilise töötlemise jaoks. 2019. aasta elektrikulu suurenes võrreldes eelmise aastaga penopressi kasutuselevõtu tõttu.

Materjalid

Kuna jäätmekäitlus toimub mehaaniliselt, ei kasutata kemikaale ega abimaterjale. Masinate (traktor, ekskavaator, laadur) hooldust teostab hoolduspartner ning platsil hoiustatakse partneri poolt vaid väga väikeses koguses hooldusõli. Masinate tööks kasutatakse diislikütust. 2018. aastal soetatud laadur suurendas diisli tarbimist, 2019. aastal on masinapark sama ja kütuse tarbimine ei ole suurenenud.

Vesi

Tarbitud vesi esitatakse jäätmekäitluse platsi kohta, kuna kontori veetarbimine on väga väikese osakaaluga ning kontori rendile andja eraldi arvestust ei pea. Vett kasutatakse olmeveena, jäätmekäitluse protsessis vett ei kasutata. 2019. aasta veekulu suurenes oluliselt mõnda aega avastamata veelekke tõttu, mis nüüdseks on likvideeritud.

Jäätmed

Jäätmetena on esitatud ettevõtte põhitegevuse, jäätmekäitluse tulemusena tekkinud sorteeritud (sekundaarse tekkega) jäätmed, taaskasutusse ning prügilasse üle antud jäätmed. Aasta jooksul

käideldud jäätmete kogused jäätmeliikide kaupa esitatakse jäätmearuandes, mida kontrollib Keskkonnaamet.

Allpool toodud tabelis on esitatud olulisemad jäätmeliigid, mille kogus varieerub aastate lõikes sisse tulnud jäätmete iseloomust tulenevalt. Näiteks 2017 võeti vastu palju kivi ja betoonijäätmeid, mida ei saanud kohe taaskasutusse suunata ja seepärast on taaskasutusse suunatud jäätmete kogus väike. Alates 2018 teisest poolest muudeti sorteerimise suunitlust ning taaskasutusse suunamise suurendamiseks tehti lisasorteerimine juba eelnevalt sorteeritud jäätmetele. Parema tööprotsessi ja lisandunud müügivõimaluste tõttu on 2019. aasta seisuga taaskasutusse suunatud jäätmete kogus oluliselt kasvanud. Lisasorteerimine tekitas ühtlasi ka rohkem taaskasutamiseks mitte sobivaid jäätmeid ja seetõttu prügilasse suunatud jäätmete kogus 2019. aastal suurenes.

Ettevõtte ei tegele ohtlike jäätmete käitlemisega. Kui sorteerimise käigus avastatakse tavajäätmete hulgast ohtlikke jäätmeid, tuleb need eraldada ja need antakse esimesel võimalusel üle vastavat luba omavale jäätmekäitlejale.

Ettevõtte tugi- ja kontoritegevustest tekib vähesel määral olme-, paberi ja papi jäätmeid, mille käitlust korraldab rendile andja ning mille üle eraldi arvestust ei peeta, rendile andja esitab kogukulude arve.

Maakasutus

Maakasutusena esitatakse kogu jäätmekäitluseks vajaliku maa-ala suurus ja asfalteeritud ala suurus. Nõuete kohaselt peab jäätmekäitluse ala olema kaetud, tagamaks pinnase ja vee kaitse. Jäätmekäitluseks kasutatav plats on renditud, vt ka tegevuskoha kirjeldus lk 3.

Heitmed

Kuna ettevõtte tegeleb tavajäätmete käitlemisega, tekitades heitmed ebaolulisel määral ning jäätmeola järgselt puudub kohustus seirata õhu- ja veeheitmeid, siis heitmed ei ole hinnatud olulisteks keskkonnaaspektideks ning põhinäitajate hulgas heitmete andmete esitamine ei ole asjakohane. Seetõttu allpool toodud tabelis heitmete andmeid ei esitata.

Sellegipoolest rakendatakse ettevõttes meetmeid jäätmete sorteerimise, kivi ja puidu purustamise käigus tekkiva tolmu ja müra vältimiseks või minimaalsele tasemel hoidmiseks, arvestades tööoperatsioonide tegemisel ilmastikutingimusi ning aega.

Vältimaks heitmeid vette, kogutakse platsil kogunev sadevesi sadeveekanaliseerimise, mille ette on reostuse vältimiseks paigaldatud restid. Ettevõttes kontrollitakse regulaarselt nende korrasolekut.

Tabel Keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad
Märkus: Arvud on parema ülevaatlikkuse huvides ümardatud täisarvudeks või lähima komakohani.

Sisendid/ ressursid, kogus aastas, ühikud (A)	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	A	A	A	R=A/B	R=A/B	R=A/B
Energia						
Tarbitud elekter, kWh	8530	4680	7720	1,7	1,2	2,3
Materjalid						
Tarbitud diiselkütus, l	8112	10435	9901	1,7	2,7	2,9
Vesi						
Tarbitud vesi, m ³	33	90	300	0,01	0,02	0,09
Sorteeritud jäätmed (sekundaarne teke)						
Sorteeritud jäätmed kokku, t	3148,9	1045,1	2296,9	0,65	0,27	0,68
sealhulgas olulisemad sorteeritud jäätmed liigiti						
Kivid ja pinnas, t	1290	109	747	0,26	0,03	0,22
Puit, t	340	317	213	0,07	0,08	0,06
Betoon, t	882,9	0	275	0,18	0	0,08
Paber ja papp, t	35	49,4	116	0,01	0,01	0,03
Klaas (sh pakendid), t	30	31,5	114,4	0,01	0,01	0,03
Metallid (sh pakendid), t	14	63,5	90,8	0,002	0,02	0,03
Plaadid ja keraamikatooted, t	160	213	43	0,03	0,06	0,01
Plastid (sh pakendid), t	110	54	42,2	0,02	0,01	0,01
Avastatud ohtlikud jäätmed, t	1,3	22,6	13,5	0,0002	0,005	0,004
Taaskasutusse suunatud jäätmed						
Taaskasutusse jäätmed kokku, t	173,6	924,1	2795,4	0,04	0,24	0,83
sealhulgas olulisemad taaskasutusse suunatud jäätmed liigiti						
Kivid ja pinnas, t	40	0	1325,6	0,01	0	0,39
Puit, t	48,9	182	1257,8	0,01	0,05	0,37
Metallid (sh pakendid), t	42,3	57,5	103	0,01	0,01	0,03
Paber ja papp, t	35,8	31,4	43,8	0,01	0,01	0,01
Klaas (sh pakendid), t	0	22,5	44,6	0	0,01	0,01
Plastid (sh pakendid), t	6,6	50,3	27,7	0,001	0,01	0,01
Prügilasse üleantud jäätmed						
Prügilasse jäätmed kokku, t	79,5	272,8	451,6	0,02	0,07	0,13
Maakasutus						
Kasutatav maa-ala kokku, m ²	13317	13317	13317	2,7	3,5	3,96
Kaetud ala, m ²	5000	5000	5000	1,03	1,3	1,5
Heitmed – ei kohaldata, vt selgitust lk 8						